O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI
SAMARQAND DAVLAT UNIVERSITETI

Ro'yxatga olindi:

№ 117
"____"_________2019 y.

"TASDIQLAYMAN"
O'quv ishlari bo'yicha prorektor
prof. A.Soleev.

____
"____"________________2019 y.

"EKONOMETRIKA ASOSLARI"
fanining
ISHCHI O'QUV DASTURI

Bilim sohasi: 100000 – Gumanitar soha
200000 – Ijtimoiy soha, iqtisod va huquq

Ta'lim sohasi: 110000 – Pedagogika
230000 – Iqtisod

Ta'lim yo'nalishi: 5230100 – Iqtisodiyot, 5231700 – Kadrlar menejmenti

Mashg'ulot turi	**Ajratilgan soat IV semestr**
Ma'ruza	18
Amaliy	8
Laboratoriya	8
Mustaqil ta'lim	32
Jami auditoriya soatlari	34
Umumiy o'quv soatlari	**66**

Samarqand - 2019

Fanning ishchi o'quv dasturi o'quv, ishchi o'quv reja va o'quv dasturi(BD-5610100 – 2.03, 2018 yil 26.05)ga muvofiq ishlab chiqildi.

Fanning o'quv ishchi dasturi Iqtisodiyot va biznes fakultetining 2019 yil ____ ________dagi ___ -sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan.

Tuzuvchi :
O.E.Ernazarov - SamDU, "Kadrlar menejmenti va biznes" kafedrasi katta o'qituvchisi.

Taqrizchilar:
Raxmonov T. - SamDU "Kadrlar menejmenti va biznes" kafedrasi dotsenti.
Zaynalov J. - Samarqand Iqtisodiyot va servis instituti "Moliya va soliqlar" kafedrasi professori.

SamDU Iqtisodiyot va biznes fakulteti "Kadrlar menejmenti va biznes" kafedrasi mudiri: ____________________ **D.Q.Usmanova**
(imzo)

SamDU Iqtisodiyot va biznes fakulteti o`quv uslubiy kengash raisi: ____________________ **B.U.Bozorov**
(imzo)

SamDU Iqtisodiyot va biznes fakulteti dekani: ____________________ **Sh.B.Safarov**
(imzo)

SamDU O`quv uslubiy boshqarma boshlig`i: ____________________ **B.S.Aliqulov**

Kirish

Iqtisodiyotni modernizatsiyalash sharoitida o‘zgarib turuvchi raqobat muhiti va bozor sharoitlarini ilg‘ab olish, ularning mohiyati hamda qonuniyatlarini chuqur tahlil qilishda ekonometrik usullar va modellardan foydalanish yordamida makroiqtisodiy indekatorlarni prognozlash, tavakkalchilik va noaniqlik sharoitida optimal iqtisodiy qarorlar qabul qilish, keyinchalik, bu qatorlar bajarilishini kompyuter orqali monitoring qilish masalalarining nazariy va amaliy tomonlarini o‘rganishda “Ekonometrika” fani muhim ahamiyat kasb etadi.

1. O‘quv fani o‘qitilishi bo‘yicha uslubiy ko‘rsatmalar.

Fanning maqsad va vazifalari.

“Ekonometrika asoslari” fani iqtisodiy fanlar majmuasiga taalluqli bo‘lib, talabalar uni V-VI semestrlarda o‘rganishadi.

Ekonometrika asoslari fanini o‘qitishdan maqsad – talabalarga bozor munosabatlari sharoitida milliy iqtisodiyot va uning tarmoqlari kabi murakkab iqtisodiy tizimlarni ekonometrik modellashtirish asoslarini o‘rgatishdan, o‘rganilayotgan jarayonlarga iqtisodiy-statistik va ekonometrik usullarni qo‘llashni, iqtisodiy dinamikani o‘rganishda turli xil funksiyalar, ekonometrik modellarni kompyuter dasturlari yordamida yechish va olingan natijalarni iqtisodiy tahlil qilish bo‘yicha boshqaruv qarorlarini qabul qilishda yo‘nalish profiliga mos bilim, ko‘nikma va malakalarni shakllantirishdan iborat.

Fanning vazifasi – talabalarda turli mulkchilik shaklidagi korxonalarning iqtisodiyotni modernizatsiyalash sharoitida qaror qabul qilish jarayonlarini amalga oshirishda, ularning iqtisodiy ko‘rsatkichlarini tahlil qilishda va ushbu sohada vujudga kelishi mumkin bo‘lgan amaliy muammolarni yechishda ekonometrik usullar va modellar hamda zamonaviy axborot texnologiyalaridan samarali foydalana olishni o‘rgatishdan iborat.

Fan bo‘yicha talabalarning bilim, ko‘nikma va malakalariga qo‘yiladigan talablar

“Ekonometrika asoslari” fanini o‘zlashtirish jarayonida talaba:

- iqtisodiy tizimlar va jarayonlarning murakkabligi;
- ijtimoiy-iqtisodiy tizimlarni tasvirlash usullari;
- ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarning asosiy ko‘rsatkichlari;
- korrelyatsiya usullari, regressiya usullari, dispersion usullar, indekslar nazariyasi usullari;
- mikro va makro jarayonlar tahlilida qo‘llaniladigan ekonometrik usullar va modellar;
- ishlab chiqarish funksiyalari, talab va taklifning ekonometrik modellari;
- ekonometrik modellashtirish tamoyillari;
- vaqtli qatorlarni tekislash eksponentsial o‘rtacha usuli;

- iqtisodiy ko‘rsatkichlarni kompyuter texnologiyalari asosida ekonometrik modellashtirish va prognozlash haqida tasavvurga ega bo‘lish;
- iqtisodiy qonunlar va qonuniyatlarning amal qilish mexanizmi;
- murakkab iqtisodiy tizimlar va jarayonlarni ekonometrik modellashtirish tamoyillari;
- ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlar tahlilida ekonometrik modellardan foydalanish;
- noaniqlik va tavakkalchilik sharoitida optimal qaror qabul qilish usullari;
- ijtimoiy-iqtisodiy tizimlarni tasvirlashda ekonometrik usullardan foydalanish;
- ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarning asosiy ko‘rsatkichlari asosida ekonometrik modellar tuzish va ularni baholash;
- mikro va makroiqtisodiy ko‘rsatkichlar tahlilida ekonometrik modellashtirish vositalaridan foydalanish;
- “eng kichik kvadratlar” usullari va trend modellaridan foydalanish;
- ishlab chiqarish jarayonlarini ekonometrik modellashtirish;
- maxsus amaliy dasturlar paketlari va kompyuter texnologiyalari asosida ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni modellashtirishni o‘rganish va tegishli ko‘nikma va malakalarga ega bo‘lishi kerak.

2. “Ekonometrika asoslari” fani bo‘yicha ma’ruza mashg‘ulotlarining kalendar tematik rejasi.

1-jadval.

№	O‘tiladigan mavzu	Soat	O‘tkazish sanasi	Ijro belgisi	Izoh
	IV semestr				
1.	Ekonometrika fanining predmeti, maqsadi va vazifalari.	2			
2.	Ekonometrika fanining predmeti, maqsadi va vazifalari.	2			
3.	Ekonometrik modellarning axborot ta’minoti.	2			
4.	Ekonometrik modellarning axborot ta’minoti.	2			
5.	Ekonometrik modellarning axborot ta’minoti.	2			
6.	Ekonometrik modellarning axborot ta’minoti.	2			
7.	Ekonometrikada ehtimollar nazariyasi va matematik statistikaning asosiy tushunchalari.	2			
8.	Ekonometrikada ehtimollar nazariyasi va matematik statistikaning asosiy tushunchalari.	2			
9.	Ekonometrikada ehtimollar nazariyasi va matematik statistikaning asosiy tushunchalari.	2			
	Jami:	**18**			

Ma’ruza mashg‘ulotlari multimediya qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada akademik guruhlar oqimi uchun o‘tiladi.

3. “Ekonometrika asoslari” fani bo‘yicha amaliyot mashg‘ulotlarining kalendar tematik rejasi

2-jadval.

№	O‘tiladigan mavzu	Soat	O‘tkazish sanasi	Ijro belgisi	Izoh
IV semestr					
1.	Ekonometrika fanining predmeti, maqsadi va vazifalari.	2			
2.	Ekonometrik modellarning axborot ta’minoti.	2			
3.	Ekonometrik modellarning axborot ta’minoti.	2			
4.	Ekonometrikada ehtimollar nazariyasi va matematik statistikaning asosiy tushunchalari.	2			
Jami:		**8**			

Amaliy mashg‘ulotlar multimediya qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada har bir akademik guruhga alohida o‘tiladi. Mashg‘ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o‘tiladi, “Keys-stadi” texnologiyasi ishlatiladi, keyslar mazmuni o‘qituvchi tomonidan belgilanadi. Ko‘rgazmali materiallar va axborotlar multimediya qurilmalari yordamida uzatiladi.

4. “Ekonometrika asoslari” fani bo‘yicha laboratoriya mashg‘ulotlarining kalendar tematik rejasi

3-jadval.

№	O‘tiladigan mavzu	Soat	O‘tkazish sanasi	Ijro belgisi	Izoh
IV semestr					
1.	Ekonometrika fanining predmeti, maqsadi va vazifalari.	2			
2.	Ekonometrik modellarning axborot ta’minoti.	2			
3.	Ekonometrik modellarning axborot ta’minoti.	2			
4.	Ekonometrikada ehtimollar nazariyasi va matematik statistikaning asosiy tushunchalari.	2			
Jami:		**8**			

Laboratoriya mashg‘ulotlari Kompyuter texnikalari orqali amalga oshiriladi.

5. Mustaqil ta'lim.

4-jadval.

№	Mustaqil ta'lim mavzulari	Berilgan topshiriqlar	Bajarish muddati	Hajmi (soat)
IV semestr				
1.	Ekonometrika fanining predmeti, maqsadi va vazifalari.	Adabiyotlardan konspekt qilish. Individual topshiriqlarni bajarish.	1-2 haftalar	8
2.	Ekonometrik modellarning axborot ta'minoti.	Adabiyotlardan konspekt qilish. Individual topshiriqlarni bajarish.	3-4 haftalar	8
3.	Ekonometrikada ehtimollar nazariyasi va matematik statistikaning asosiy tushunchalari.	Adabiyotlardan konspekt qilish. Individual topshiriqlarni bajarish.	5-6 haftalar	8
4.	Juft korrelyatsion-regression tahlil.	Adabiyotlardan konspekt qilish. Individual topshiriqlarni bajarish.	7-10 haftalar	8
Jami				32

Mustaqil ishning bajarilish tartibi kafedraning uslubiy qo'llanmasida keltirilgan.

6. "Ekonometrika asoslari" fanidan talabalar bilimini baholash va nazorat qilish me'zonlari.

Baholash usullari	Ekspress testlar, yozma ishlar, og'zaki so'rov, prezentatsiyalar.
Baholash me'zonlari	*5 – "a'lo"* -fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtira olish; -fanga oid ko'rsatkichlarni iqtisodiy tahlil qilishda ijodiy fikrlay olish; -o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish; -mehnat munosabatlariga oid tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish; -o'rganilayotgan jarayonga ta'sir etuvchi omillarni aniqlash va ularga to'la baho berish; -tahlil natijalari asosida vaziyatga to'g'ri va xolisona baho berish; -o'rganilayotgan iqtisodiy hodisa va jarayon to'g'risida tasavvurga ega bo'lish; -o'rganilayotgan jarayonlarni analitik jadvallar orqali tahlil etish va tegishli qarorlar qabul qilish.

	4 – "yaxshi" -o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish; -tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish; -o'rganilayotgan iqtisodiy hodisa va jarayon to'g'risida tasavvurga ega bo'lish; -o'rganilayotgan jarayonga ta'sir etuvchi omillarni aniqlash va ularga to'la baho berish; -o'rganilayotgan jarayonlarni jadvallar orqali tahlil etish va tegishli qarorlar qabul qilish. ***3 – "qoniqarli"*** -o'rganilayotgan jarayonga ta'sir etuvchi omillarni aniqlash va ularga to'la baho berish; -o'rganilayotgan iqtisodiy hodisa va jarayon to'g'risida tasavvurga ega bo'lish; -o'rganilayotgan jarayonlarni analitik jadvallar orqali tahlil etish. ***2- "qoniqarsiz"*** -o'tilgan fanning nazariy va uslubiy asoslarini bilmaslik; -iqtisodiy hodisa va jarayonlarni tahlil etish bo'yicha tasavvurga ega emaslik; -o'rganilayotgan jarayonlarga iqtisodiy usullarni qo'llay olmaslik.

7. Tavsiya etilgan adabiyotlar ro'yxati.

Asosiy adabiyotlar.

1. O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi. Toshkent.O'zbekiston, 2018.
2. O'zbekiston Respublikasining Mehnat kodeksi.- T.:"Iqtisodiyot huquq dunyosi", 2017.
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Qarori "Faol tadbirkorlik, innovatsion g'oyalar va texnologiyalarni qo'llab-quvvatlash yili" Davlat dasturi to'g'risida. O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami, 2018 y., 2-son.
4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar strategiyasini "Faol investitsiyalar va ijtimoiy rivojlanish yili"da amalga oshirishga oid Davlat dasturi to'g'risida"gi PF-5635-sonli Farmoni. 17.01.2019 y. QT, 3-son, 41-modda.
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Innovatsion g'oyalar, texnologiyalar va loyihalarni amaliy joriy qilish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-3682-sonli Qarori. 27.04.2018 y. Qonun hujjatlari

to‘plami, 17-son, 345-modda.
6. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Faol tadbirkorlik va innovatsion faoliyatni rivojlantirish uchun shart-sharoitlarni yaratish bo‘yicha qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi PQ-3697-sonli Qarori. 05.05.2018 y. Qonun hujjatlari to‘plami, 18-son, 367-modda.
7. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Iqtisodiyot tarmoqlari va sohalariga innovatsiyalarni joriy etish mexanizmlarini takomillashtirish bo‘yicha qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi PQ-3698-sonli Qarori. 07.05.2018 y. Qonun hujjatlari to‘plami, 19-son, 389-modda.
8. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7 fevraldagi — “2017-2021 yillardagi O‘zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo‘nalishi bo‘yicha harakatlar strategiyasi to‘g‘risida”gi PF-4947-sonli Farmoni. – O‘zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to‘plami, 2017 y. www.lex.uz.
9. Шодиев Т.Ш. ва бошқалар. Эконометрика. –Т.: TDIU, 2007. – 270 b.
10. Беркинов Б.Б. Эконометрика. –Т.: Fan va texnika, 2015. – 318 b.

Qo‘shimcha adabiyotlar.

11. Валентинов В.А. Эконометрика: Учебник. –М.: ИТК “Дашков и К”, 2009. – 367 с.
12. Гладилин А.В. Эконометрика: Учебное пособие. – М.: КНОРУС, 2006. – 450 с.
13. Кремер Н.Ш. Эконометрика: Учебник. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2008. – 562 с.

Statistika to‘plamlari ma’lumotlari.

14. Инвестиции республики Узбекистан 2016. Статистический сборник. – Т.: Госкомитет РУз по статистике, 2017. – 148 с.
15. Промышленность республики Узбекистан 2016. Статистический сборник. - Т.: Госкомитет РУз по статистике, 2017. – 156 с.
16. Сельское хозяйство Узбекистана 2016. Статистический сборник. – Т.: Госкомитет РУз по статистике, 2017. – 160 с.
17. Узбекистан в цифрах 2016. Статистический сборник. – Т.: 2017, 195 с.

Internet saytlari.

18. http://www.stat.uz
19. http://www.ekonometrika.uz
20. http://www.ziyonet.uz